

แนวทางการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตและมาตรการภายในเพื่อส่งเสริมความโปร่งใส
และป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๑. กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยง
๒. ประเมินความเสี่ยงในประเด็นต่าง ๆ ตามตารางคะแนน โดยกำหนดระดับที่เหมาะสมกับประเด็นความเสี่ยงนั้น ๆ ๕ ระดับ เพื่อให้ทราบถึงความรุนแรงและความสำคัญโดยพิจารณาจาก
 - ๒.๑ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
 - ๒.๒ ผลกระทบของความเสี่ยง หากเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ จะก่อให้เกิดความเสียหายในระดับใด

ตารางที่ ๑: เกณฑ์กำหนดระดับโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดความเสี่ยง

ระดับ	โอกาสที่จะเกิดขึ้น	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นยาก

ตารางที่ ๒: เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่จะเกิดขึ้น	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

๓. วิเคราะห์ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ซึ่งจะบ่งบอกถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาส} \times \text{ผลกระทบ}$$

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๕-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ	๑-๔ คะแนน

ตารางที่ ๔: การแบ่งระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

- ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ
- สามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้
- เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน/หลายหน่วยงานภายในองค์กร/มีหลายขั้นตอน >> จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก/คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน >> ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๑.	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	เจ้าหน้าที่เรียกรับ ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ จากประชาชนที่มาติดต่อขออนุญาตก่อสร้าง ตาม พรบ.สิ่งปลูกสร้าง ในขั้นตอนขอใบอนุญาตก่อสร้าง เป็นต้น	๓	๓	๙ ความเสี่ยงระดับสูง	๑.จัดทำคู่มือสำหรับประชาชน ประกอบด้วยหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไข (ถ้ามี) ในการยื่นคำขอ ขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ขออนุญาตจะต้องยื่นมาพร้อมกับคำขอ ๒.ปิดประกาศคู่มือสำหรับประชาชนไว้ ณ สถานที่กำหนดให้ยื่นคำขอ และเผยแพร่ทางสื่อต่าง ๆ เช่น ประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ ๓. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียนการทุจริตและประพฤติมิชอบให้ประชาชนรับทราบ	สำนักปลัด กองช่าง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับความ เสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตามภารกิจ	๑.เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์ ในขั้นตอน การกำหนดโครงการ/กิจกรรม ของ หน่วยงาน เพื่อให้เกิดผลต่อการ สนับสนุนแผนงานหรือโครงการ และ เอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ๒.การรับของขวัญจากผู้มาติดต่อเพื่อ ช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จาก การให้บริการ เช่น การรับเงินค่า อำนวยความสะดวก เพื่อการให้บริการ ที่สะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น ใน ขั้นตอนการชำระภาษีต่างๆ การขอรับ เบี้ยยังชีพ การขอรับเบี้ยพิการ เป็นต้น	๓	๓	๙ ความเสี่ยง ระดับสูง	๑.จัดทำประกาศมาตรการป้องกัน การเรียกรับสินบน ๒.เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลในการ จัดทำโครงการ ๓.ผู้บริหารติดตามผลการดำเนินงาน โครงการอย่างต่อเนื่อง ๔.เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและ เจ้าหน้าที่ ๕.หากมีสถานการณ์การให้ของขวัญ ควรปฏิเสธการรับของขวัญ ของ กำนัน โดยอธิบายว่าเป็นการขัดต่อ กฎหมายและนโยบายของรัฐ ๖.ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้ง เรื่องร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบให้ประชาชน รับทราบ	ทุกส่วนงาน

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของเทศบาลตำบลทุ่งผิง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับความ เสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๓.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๑.การเรียกรับผลประโยชน์ในขั้นตอน การกำหนด TOR เพื่อเอื้อให้เกิดการ กำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับ ผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ๒.มีการรับสินบน / เรียกรับเงิน/ ของขวัญ/ สินน้ำใจ/ การเลี้ยงรับรอง ในขั้นตอนการ จัดซื้อจัดจ้าง หรือการ เลือกคู่ค้าคู่สัญญา ซึ่งนำไปสู่การเอื้อ ประโยชน์ให้กับคู่ค้าคู่สัญญา	๔	๔	๑๖ ความเสี่ยง ระดับสูง มาก	มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสใน การจัดซื้อจัดจ้าง ๑.ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและ ติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มี การสอบทาน และกำกับให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒.จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการ จัดซื้อจัดจ้าง ๓.รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อ ผู้บริหาร ๔.มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบผ่าน สายงานตามลำดับ และมีการกำหนด อำนาจอนุมัติตามวงเงินที่เหมาะสม	กองคลัง

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
ของเทศบาลตำบลทุ่งผึ้ง อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ ความ รุนแรง	ระดับความ เสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
๔.	การบริหารงานบุคคล	๑.การเรียกรับเงินหรือผลประโยชน์ใน ขั้นตอนการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง ๒.การรับสินบนจากผู้สมัครเข้าทำงาน ในขั้นตอนงานสรรหาบุคคล	๓	๓	๔ ความเสี่ยง ระดับสูง	มาตรการบริหารงานบุคคล ๑. จัดทำหลักเกณฑ์การประเมินผล การปฏิบัติงาน และ หลักการแต่งตั้ง หรือเลื่อนตำแหน่งให้ชัดเจนและแจ้ง เวียนให้ทุกคนทราบ ๒. กำหนดหลักเกณฑ์การสรรหา คัดเลือก บุคคล ให้ละเอียด และ ชัดเจน โปร่งใส และสามารถ ตรวจสอบได้ ๓. ประชาสัมพันธ์ช่องทางการแจ้ง เรื่องร้องเรียนการทุจริตและ ประพฤติมิชอบให้ผู้เข้ารับการสมัคร หรือเจ้าหน้าที่ที่ได้รับทราบ สำหรับ การแจ้งเบาะแส	สำนักปลัด